

W Muzeum AK w Krakowie wystawa o losach żołnierzy deportowanych do łagrów

AW 2025-06-17 | KRAKÓW, MAŁOPOLSKA

Otwarcie wystawy „Riazańczycy. AK w łagrach” w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie Źródło: PAP/Art Service

W krakowskim Muzeum Armii Krajowej we wtorek otwarta zostanie wystawa „Riazańczycy w łagrach”. Jej autorzy przypomnieli dramatyczne losy polskich żołnierzy deportowanych w latach 1944 i 1945 r. do obozów w okolicy Riazania.

Chodzi o dwa obozy NKWD (nr 178 i nr 179) w Diagilewie w okolicy Riazania, około 200 km na południowy wschód od Moskwy. W pierwszym z nich zostali internowani żołnierze Armii Krajowej – uczestnicy Operacji „Burza” – podstępnie zatrzymani przez NKWD latem 1944 r. na Lubelszczyźnie, Wileńszczyźnie, a także we Lwowie, w Brześciu i okolicach tych miast. W sumie dotyczyło to co najmniej **1,5 tys. osób**. Tytuł zostało w kwietniu 1945 r. przeniesionych z obozu nr 178 do obozu nr 179. Łącznie w tym drugim obozie przetrzymywanych było **ok. 3 tys. polskich oficerów i żołnierzy**, ale także przedstawicieli cywilnych władz Polskiego Państwa Podziemnego.

Wśród więźniów znane postaci AK

W obozie nr 179 przetrzymywani byli m.in. delegaci rządu RP na województwo białostockie (Józef Przybyszewski) oraz na województwo lubelskie (Władysław Cholewa). Do najważniejszych wojskowych w tym obozie należeli gen. Ludwik Bittner (dowódca 9. Dywizji AK), płk Adam Świtalski (dowódca 3. Dywizji AK), płk Hieronim Suszyński (dowódca 8. Dywizji AK), płk Kazimierz Tumidajski (komendant Okręgu Lublin AK), płk Aleksander Krzyżanowski (komendant Okręgu Wilno-Nowogródek AK), Władysław Filipkowski (komendant Obszaru Lwów AK), ppłk Franciszek

Studziński (komendant Okręgu Tarnopol AK), ppłk Stefan Czerwiński (komendant Okręgu Lwów AK), mjr Tadeusz Sztumberk-Rychter (były dowódca 27. Dywizji Wołyńskiej AK) i mjr Władysław Kaufman (szef Inspektoratu Białystok AK).

Bunt i tragiczna śmierć Tumidajskiego

Obóz funkcjonował przez kilka lat. Latem 1947 r. jego więźniowie podjęli bunt głodowy, który zakończył się **tragiczną śmiercią płk. Tumidajskiego**. Według oficjalnego raportu zmarł on na zawał serca, ale w rzeczywistości **został uduszony w trakcie próby przymusowego karmienia**.

„Los żołnierzy AK pokazuje, że 1945 rok dla wielu z nich nie był końcem wojny, a raczej początkiem nowej walki. Była to walka, w której Armia Czerwona okazała się nie sprzymierzeńcem, lecz wrogiem” – wyjaśnili w opisie wystawy w krakowskim Muzeum AK jej autorzy.

Wystawa czynna do końca maja 2026 r.

Wystawa będzie czynna **do końca maja 2026 r.**, a powstała we współpracy z Biblioteką Jagiellońską w Krakowie i Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. Partnerem jest stowarzyszenie Środowisko Borowiczan - Sybiraków, a jednym z patronów medialnych serwis historyczny PAP Dzieje.pl.

Muzeum AK w Krakowie powstało w 2000 r., a od 2001 r. jego patronem jest gen. Emil Fieldorf-Nil. Mieści się w dawnym budynku Twierdzy Kraków przy ul. Wita Stwosza.

Źródło:

<https://krakow.tvp.pl/87325599/krakow-wystawa-o-zolnierzach-ak-deportowanych-do-lagrow-w-muzeum-ak>